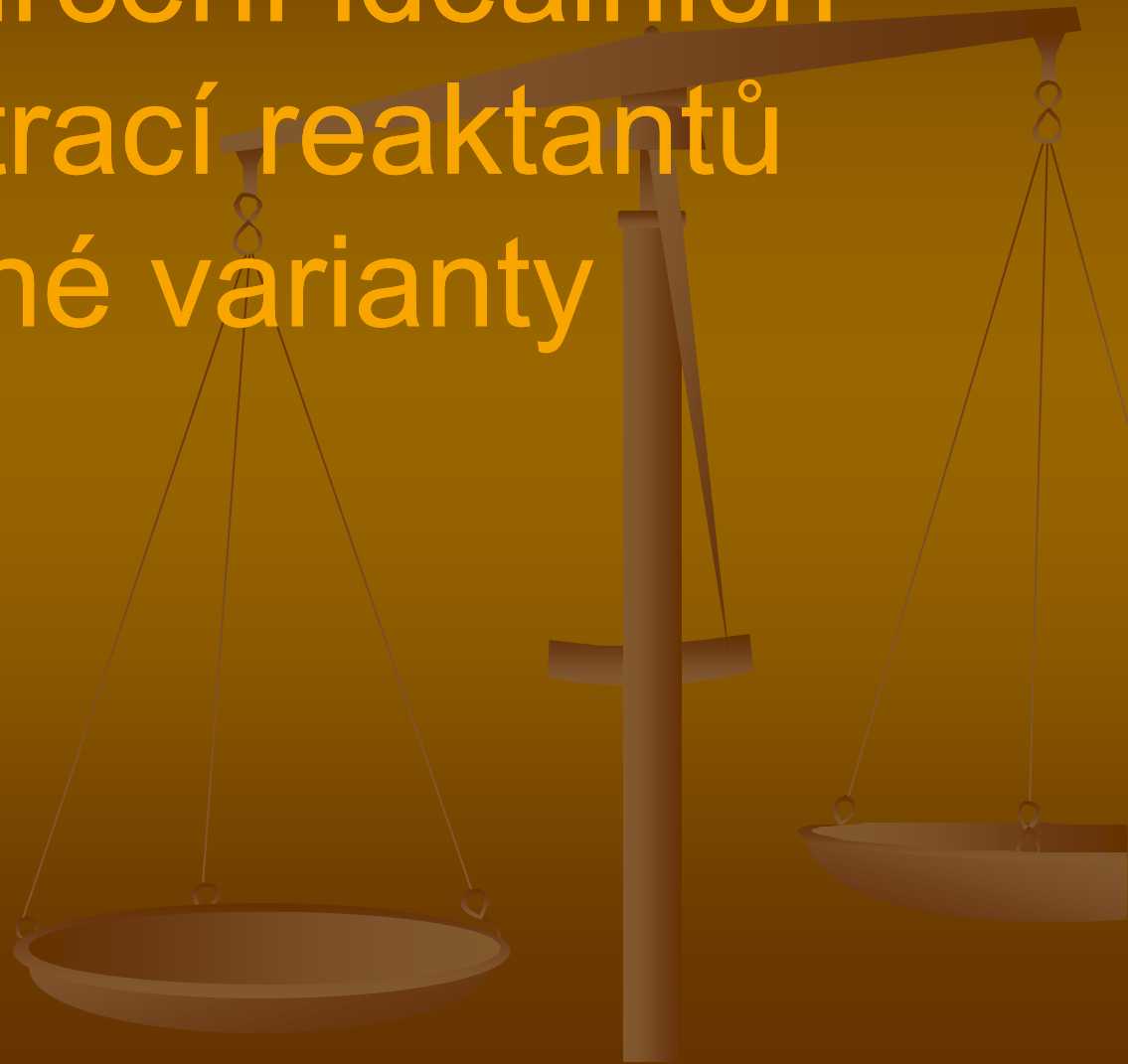

ELISA, určení ideálních
koncentrací reaktantů
-různé varianty

Přímý test ELISA

Slouží pro zjištění max. množství ag, který se může navázat do jamek destičky, pro zjištění ideálního zředění konjugátu

REAKCE: Ag + AbE

AbE ↓	Ag →	5 μg →	2,5 μg →	1,25 μg →	0,675 μg →	0,337 μg →	0,169 μg →	0,084 μg →	0,042 μg →	0,021 μg →	0,010 μg →	0,005 μg	bez Ag
1/400	A	1,720	1,720	1,720	1,709	1,686	1,600	1,450	1,250	0,941	0,595	0,311	0,100
1/800	B	1,671	1,658	1,635	1,568	1,459	1,256	1,040	0,829	0,600	0,369	0,179	0,050
1/1600	C	1,500	1,396	1,287	1,144	0,964	0,764	0,568	0,410	0,275	0,185	0,097	0,025
1/3200	D	1,095	0,946	0,797	0,649	0,503	0,385	0,297	0,225	0,154	0,108	0,062	0,013
1/6400	E	0,626	0,472	0,365	0,293	0,24	0,205	0,169	0,132	0,101	0,067	0,041	0,007
1/12800	F	0,338	0,251	0,194	0,158	0,136	0,116	0,100	0,083	0,068	0,046	0,025	0,004
1/25600	G	0,167	0,128	0,105	0,090	0,080	0,071	0,063	0,051	0,042	0,03	0,014	0,002
blank	H	0,066	0,054	0,043	0,036	0,032	0,027	0,023	0,020	0,017	0,011	0,006	0,001
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Příprava Ag:

Jako Ag může vystupovat sérum a proti němu reaguje sekundární protilátka s enzymem (konjugát) nebo jakýkoliv antigen a proti němu protilátky s navázaným enzymem

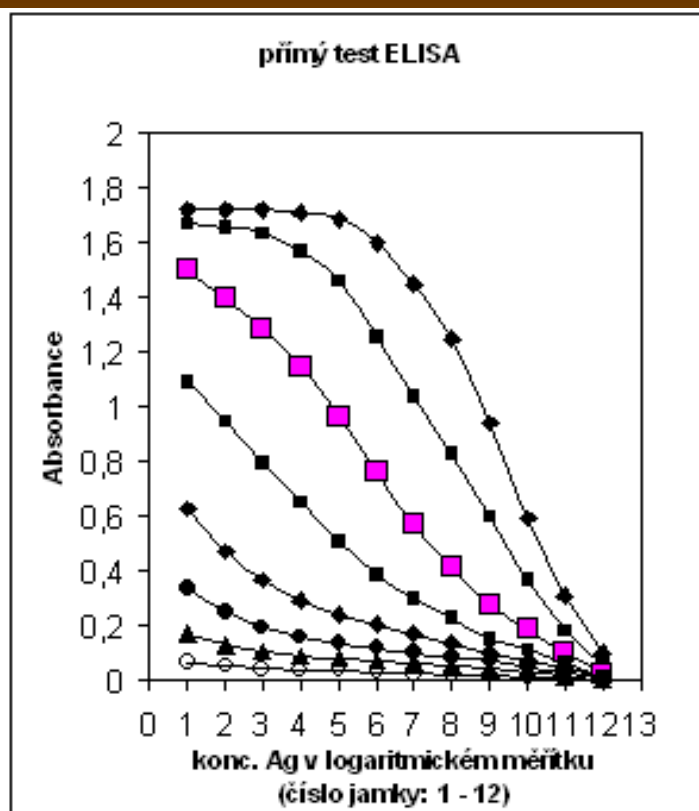
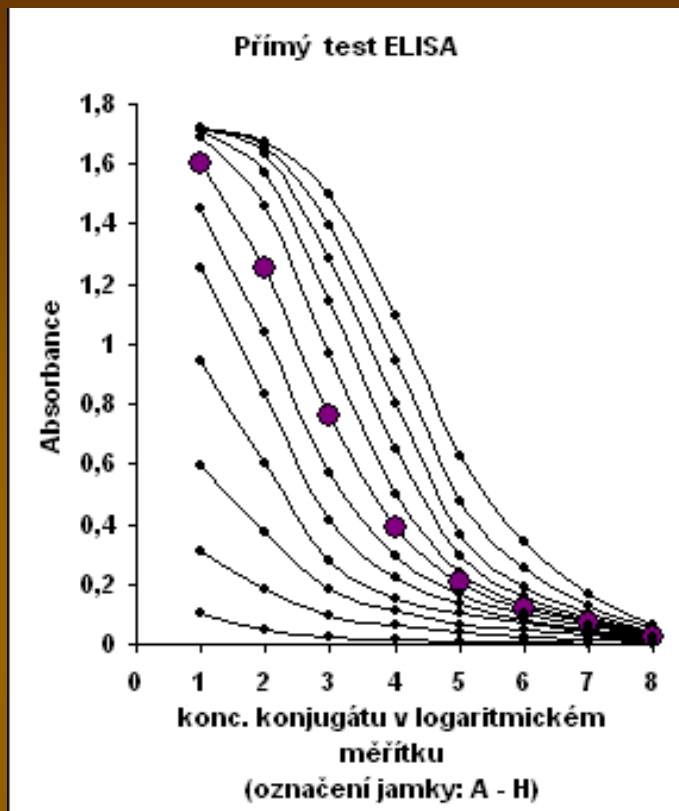
1. 50 μl karbonátového pufru do každé jamky předem
2. naředit Ag v karbonátovém pufru do výsledné koncentrace 10 μg/ml
3. dát 50 μl ředěného Ag do sloupce 1 (8x promíchat)
4. přenos 50 μl do sloupce 2, atd až do sloupce 11
12. sloupec neobsahuje Ag – blank (B11). Všude máme 50 μl nechat přes noc navázat a vymýt

Příprava AbE:

1. konjugát naředit v poměru 1/200 v blokovacím roztoku (1 ml blokovacího pufru + 5 μ l konjugátu)
2. do každé jamky nanést 50 μ l blokovacího roztoku
3. do řady A nanést 50 μ l ředěného konjugátu 1/200 (výsledná koncentrace je 1/400 v řadě A)
4. přenášet 50 μ l z řady A $\rightarrow$ B $\rightarrow$ C atd.
5. nezapomenout na BI (BI2 = bez AbE), rozhodnout kde

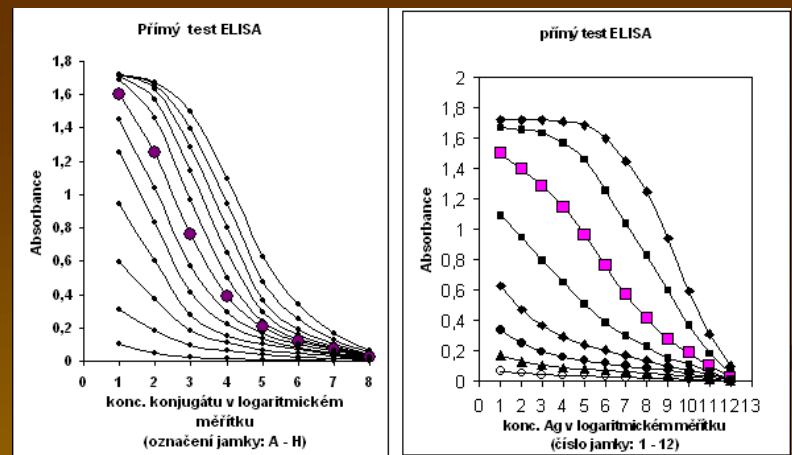
AbE ↓	Ag →	5 μ g →	2,5 μ g →	1,25 μ g →	0,675 μ g →	0,337 μ g →	0,169 μ g →	0,084 μ g →	0,042 μ g →	0,021 μ g →	0,010 μ g →	0,005 μ g	bez Ag
1/400	A	1,720	1,720	1,720	1,709	1,686	1,600	1,450	1,250	0,941	0,595	0,311	0,100
1/800	B	1,671	1,658	1,635	1,568	1,459	1,256	1,040	0,829	0,600	0,369	0,179	0,050
1/1600	C	1,500	1,396	1,287	1,144	0,964	0,764	0,568	0,410	0,275	0,185	0,097	0,025
1/3200	D	1,095	0,946	0,797	0,649	0,503	0,385	0,297	0,225	0,154	0,108	0,062	0,013
1/6400	E	0,626	0,472	0,365	0,293	0,24	0,205	0,169	0,132	0,101	0,067	0,041	0,007
1/12800	F	0,338	0,251	0,194	0,158	0,136	0,116	0,100	0,083	0,068	0,046	0,025	0,004
1/25600	G	0,167	0,128	0,105	0,090	0,080	0,071	0,063	0,051	0,042	0,03	0,014	0,002
blank	H	0,066	0,054	0,043	0,036	0,032	0,027	0,023	0,020	0,017	0,011	0,006	0,001
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Výsledek:

- 2 varianty grafu
- A) závislost konc. konj. na absorbanci
  - B) závislost konc. Ag na absorbanci

Pozn: Osa x, kde ve skutečnosti nevynášíme koncentraci, ale číslo jamky, je vlastně z hlediska koncentrace v logaritmické škále a hodnoty 1-12 jsou vlastně úměrné přirozenému logaritmu koncentrace (používáme tuto stupnici, protože jde o biologický materiál, kde se průběh podobá růstové křivce; jde o široký rozptyl hodnot, proto bylo použito logaritmické měřítko. Za těchto podmínek by byl výpočet neznámé koncentrace Ag nebo Ab obtížný, proto se tento model využívá jen na zjištění ideální křivky).

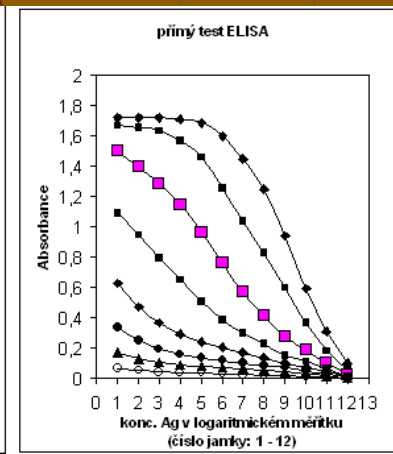
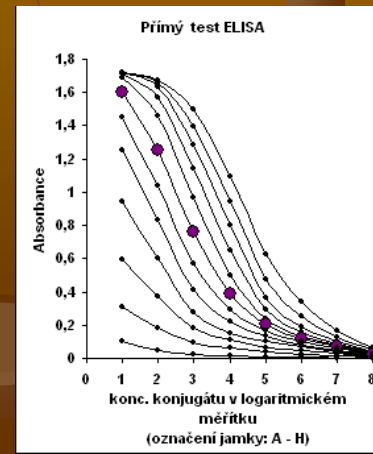
Vyhodnocení:

- Křivky reprezentují titraci rozdílného ředění konjugátu proti každému ředění Ag. Můžeme zjistit:
- Maximální množství Ag, které se může navázat na stěnu jamek a ještě vydává signál (vazebná kapacita plastu – kolísá od proteinu k proteinu).
- Konečný bod titrace konjugátu v určitém ředění ukazuje stejná hodnota při nejnižší koncentraci Ag.
- Ve sloupci bez Ag by barva znamenala nespecifické adsorpce konjugátu (při nižších ředěních vznikají problémy nespecifických vazeb, hodnoty skoro jako blank) nebo problém pozadí destiček (třeba u vyšších konc. Znamená to zabarvení blanku).
- Při nízkých koncentracích Ag dochází ke ztrátě citlivosti (schopnost reagovat s Ab).
- Logaritmické křivka se nevyhodnocuje, jen se vybírá ideální křivka či body z těch výsledných

Vyžaduje se:

- musí se nalézt podmínky testu tak, aby negativní kontroly měly absorbanci 0,05 – 0,150 a maximální pozitivní hodnoty nad 1,0:
- vždy použít blank
- Mít vysoké hodnoty (absorbance kolem 1-1,5)
- hodnoty bez nescifických vazeb konjugátu
- odečte se optimální ředění konjugátu
- optimální ředění Ag dává A v rozmezí 1 – 1,5 OD

Takto můžeme zjistit optimální ředění Ag a Ab pro následný nepřímý test ELISA.

BOX titrace - přímý test ELISA pro další složky (Ab, AbsE)

Sérum ($\mu\text{g/ml}$) ↓	Abs. →	1		2		3		4		5		6	
		P	N	P	N	P	N	P	N	P	N	P	N
100	A	1,709	0,311	1,672	0,311	1,578	0,100	1,387	0,200	1,173	0,154	0,941	0,080
50	B	1,568	0,179	1,427	0,179	1,181	0,050	0,946	0,100	0,747	0,050	0,573	0,050
25	C	1,144	0,097	0,964	0,097	0,764	0,025	0,568	0,025	0,410	0,025	0,275	0,025
12,50	D	0,649	0,062	0,503	0,062	0,385	0,013	0,297	0,013	0,225	0,013	0,154	0,013
6,250	E	0,293	0,041	0,240	0,041	0,205	0,007	0,169	0,007	0,132	0,007	0,101	0,007
3,125	F	0,156	0,025	0,136	0,025	0,116	0,004	0,100	0,004	0,083	0,004	0,068	0,004
1,562	G	0,090	0,014	0,080	0,014	0,071	0,002	0,063	0,002	0,051	0,002	0,042	0,002
0	H	0,036	0,006	0,032	0,006	0,027	0,001	0,023	0,001	0,020	0,001	0,017	0,001
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Ab vystupuje jako sérum, proti séru Ab_sE (konjugát),

Sérum: buď

P = pozitivní sérum (=primární protilátka), nebo

N = negativní sérum (=bez primární protilátky)

Každá jamka musí obsahovat 100 μl , tj 50 μl protilátky a 50 μl konjugátu, začínáme od 100 μl do první jamky, odtud 50 do druhé apod.

1. do řady A se aplikuje sérum (P,N) v koncentraci 200 $\mu\text{g/ml}$

2. do řady B se aplikuje sérum (P,N) v koncentraci 100 $\mu\text{g/ml}$, atd, do 3.

poslední řady H se nedává sérum (BI)

Sérum-kontrola musí obsahovat poměrně málo Ab (Ag), aby jejich

hodnota byla uprostřed kalibrační křivky. V praxi to bývá okolo 10 – 20

$\mu\text{g/ml}$

Sérum ($\mu\text{g/ml}$) ↓	Abs →	1		2		3		4		5		6	
		P	N	P	N	P	N	P	N	P	N	P	N
100	A	1,709	0,311	1,672	0,311	1,578	0,100	1,387	0,200	1,173	0,154	0,941	0,080
50	B	1,568	0,179	1,427	0,179	1,181	0,050	0,946	0,100	0,747	0,050	0,573	0,050
25	C	1,144	0,097	0,964	0,097	0,764	0,025	0,568	0,025	0,410	0,025	0,275	0,025
12,50	D	0,649	0,062	0,503	0,062	0,385	0,013	0,297	0,013	0,225	0,013	0,154	0,013
6,250	E	0,293	0,041	0,240	0,041	0,205	0,007	0,169	0,007	0,132	0,007	0,101	0,007
3,125	F	0,158	0,025	0,136	0,025	0,116	0,004	0,100	0,004	0,083	0,004	0,068	0,004
1,562	G	0,090	0,014	0,080	0,014	0,071	0,002	0,063	0,002	0,051	0,002	0,042	0,002
0	H	0,036	0,006	0,032	0,006	0,027	0,001	0,023	0,001	0,020	0,001	0,017	0,001
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Konjugát: co dva sloupce 100%, 50%, 25% atd

Konjugát (AbSE):

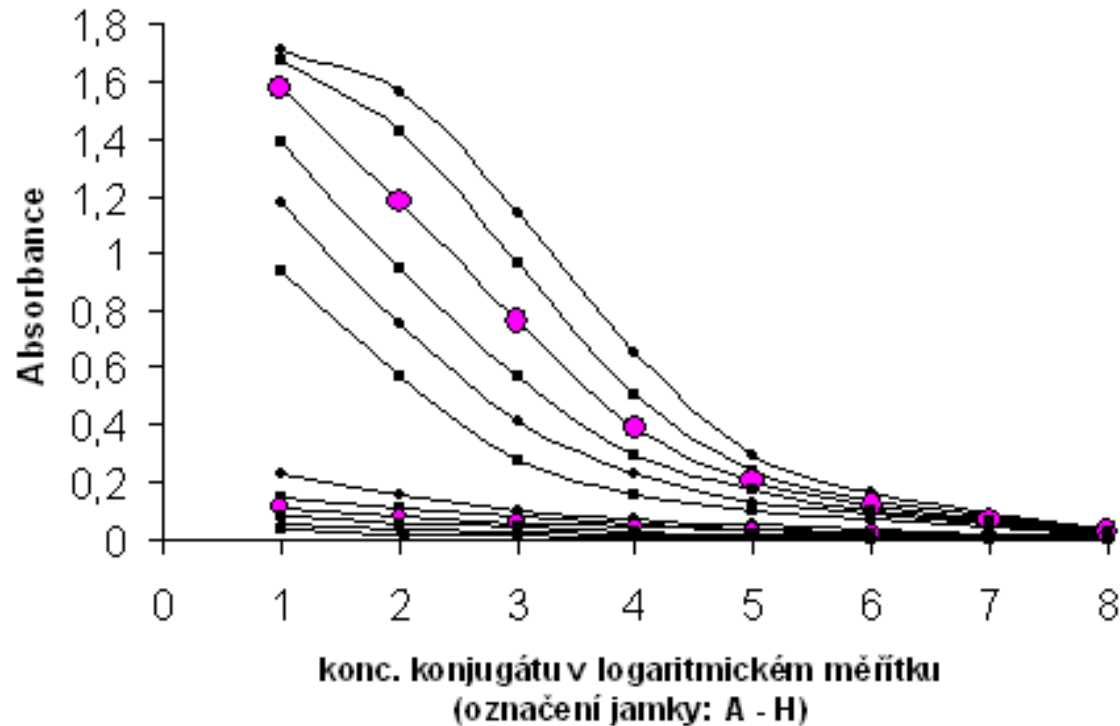
1. do sloupců 1 a 2 se aplikuje konjugát o určité koncentraci
2. do sloupců 3 a 4 se aplikuje konjugát o poloviční koncentraci
3. do sloupců 5 a 6 se aplikuje konjugát o čtvrtinové koncentraci (optimální koncentrace konjugátu se pohybuje v rozmezí 0,1 – 10 $\mu\text{g/ml}$) atd.

„BOX titrace“ přímý test ELISA

Sérum ($\mu\text{g/ml}$) ↓	Abs →	1		2		3		4		5		6	
		P	N	P	N	P	N	P	N	P	N	P	N
100	A	1,709	0,311	1,672	0,311	1,578	0,100	1,387	0,200	1,173	0,154	0,941	0,080
50	B	1,568	0,179	1,427	0,179	1,181	0,050	0,946	0,100	0,747	0,050	0,573	0,050
25	C	1,144	0,097	0,964	0,097	0,764	0,025	0,568	0,025	0,410	0,025	0,275	0,025
12,50	D	0,649	0,062	0,503	0,062	0,385	0,013	0,297	0,013	0,225	0,013	0,154	0,013
6,250	E	0,293	0,041	0,240	0,041	0,205	0,007	0,169	0,007	0,132	0,007	0,101	0,007
3,125	F	0,158	0,025	0,136	0,025	0,116	0,004	0,100	0,004	0,083	0,004	0,068	0,004
1,562	G	0,090	0,014	0,080	0,014	0,071	0,002	0,063	0,002	0,051	0,002	0,042	0,002
0	H	0,036	0,006	0,032	0,006	0,027	0,001	0,023	0,001	0,020	0,001	0,017	0,001
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

BOX titrace

Co se vyžaduje:

musí se nalézt podmínky testu tak, aby negativní kontroly měly absorbanci 0,05 – 0,150 a maximální pozitivní hodnoty nad 1,0.

Dodržování podmínek: vždy použít blank

bez Ag, s Abs

bez Abs s Ag

Nepřímý test

Reakce: Ag + Ab + AbsE

Ab ↓	Abs →	1		2		3		4		5		6	
		1:100		1:500		1:1000		1:2000		1:5000		nic	
		+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-
10x	A												
50x	B												
100x	C												
150x	D												
200x	E												
250x	F												
300x	G												x1
350x	H											x2	x3
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Například:

Ab ↓	Abs →	1		2		3		4		5		6	
		1:100		1:500		1:1000		1:2000		1:5000		nic	
		+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-
10x	A	1,545	0,158	1,469	0,136	1,348	0,108	1,149	0,091	0,830	0,068	0,603	0,035
50x	B	1,412	0,119	1,271	0,096	1,093	0,081	0,832	0,068	0,603	0,050	0,437	0,025
100x	C	1,067	0,085	0,883	0,700	0,707	0,057	0,534	0,046	0,410	0,032	0,275	0,018
150x	D	0,608	0,062	0,470	0,050	0,385	0,039	0,297	0,030	0,225	0,021	0,154	0,012
200x	E	0,273	0,041	0,240	0,031	0,205	0,027	0,169	0,018	0,132	0,013	0,101	0,007
250x	F	0,158	0,025	0,136	0,019	0,116	0,013	0,100	0,010	0,085	0,006	0,068	0,003
300x	G	0,090	0,014	0,080	0,011	0,071	0,007	0,063	0,005	0,051	0,002	0,042	0,001
350x	H	0,036	0,006	0,032	0,005	0,027	0,003	0,023	0,002	0,020	0,001	0,017	0,001
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Naneseme na destičku Ag o známé konstantní koncentraci (1-2 $\mu\text{g/ml}$): + s Ag,
- bez Ag

Ředění Ab (séra): 10x, 50x, 100x, 150x, 200x, 250x, atd. do jamek A, B, C, D

Ředění AbsE: 1:100, 1:500, 1:1000, 1:1500, 1:2000, 1:5000, bez Abs

Blank x : 1.) bez Abs, 2.) bez Ab (séra), 3.) bez Ag

Nepřímý test ELISA

Kompetitivní inhibice mezi antigeny. Reakce: Ag1 + Ag2 + Ab + AbsE

Nanést Ag1 na celou destičku (př. *B. afzelii*) v optimální koncentraci navázat, pak 2 kroky

50 µl kompetitoru Ag2 (= inhibitor, např. *B. garinii*) o různé koncentraci: začínáme např. 1 µg/ml, 500 pg/ml, 250 pg/ml, 125 pg/ml .... v řádcích A, B, C, ...

nanést 50 µl Ab (ve správném ředění dle předchozího pokusu) do všech jamek kromě sloupce 12, kde bude blank, 1 hod kultivace, promytí

100 µl Abs (sekundární protilátka proti Ab) v optimálním ředění (ve správném ředění dle předchozího pokusu) též všude kromě blanku

(pg = pikogram = 10⁻¹²g)

Ag ₂ ↓		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	blank	průměr
500 pg	A												0,108	1,348
250 pg	B												0,081	0,966
125 pg	C												0,057	0,640
62,5 pg	D												0,039	0,360
31,2 pg	E												0,027	0,195
15,6 pg	F												0,013	0,120
7,8 pg	G												0,007	0,080
3,9 pg	H												0,003	0,072

Hodnocení:

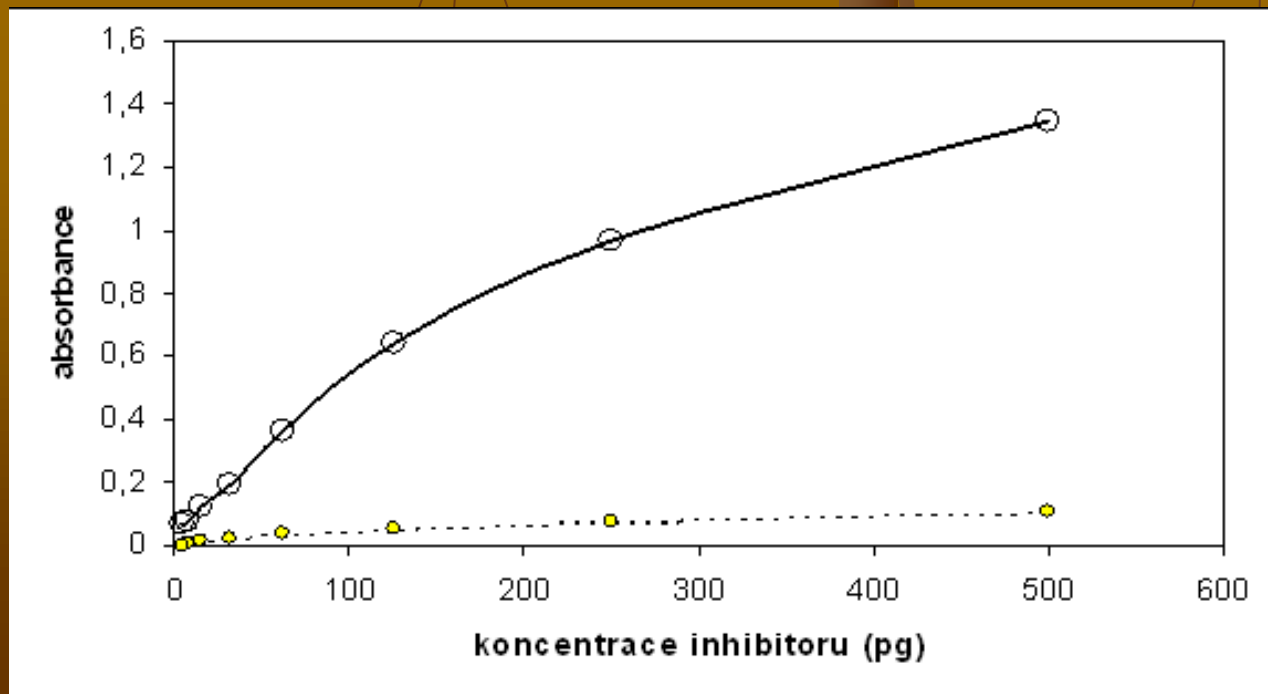
OD nebo B) %inhibice

Čím vyšší % inhibice (nižší OD), tím silnější druhý Ag a naopak, čím vyšší absorbance, tím silnější a specifitější Ag1 na destičce už navázaný.

100% se rovná určité absorbanci pozitivní kontroly, tj u pacient nakažený *B. afzelii* a pacient nakažený *B. garinii*, vykazující Ab proti těmto Ag.

Grafem je jediná standardní kalibrační křivka o 8 bodech, každý z nich je průměrem z 11 bodů, jedná se o výslednou křivku (opět logritmická škála). Do grafu vyneseme i křivku hodnot blanku.

Příklad (naměřené hodnoty absorbance zobrazeny pouze u blanku, z ostatních zobrazen pouze vypočtený průměr):

Stanovení ideální koncentrace Ag nepřímou metodou ELISA

- Pozn.: v případě stanovení Ab proti borreliím a použití borrh. Ag na destičky můžeme testovat jeho optimální koncentraci pomocí nepřímé metody ELISA. Po zjištění optimální koncentrace Ab a AbsE „box titrací“ nanese na destičku s různou koncentrací Ag tyto optimální hodnoty

Reakce

- Ag + Ab + AbsE

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	C _{Ag}
1													10
2													µg/ml
3													5
4													µg/ml
5													2,5
6													µg/ml
7													1,25
8													µg/ml
nebo	10 µg		5 µg		2,5 µg		1,25 µg		0,6 µg		0,3 µg		